

Sygn. akt IV CZ 159/11

POSTANOWIENIE

Dnia 10 maja 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Irena Gromska-Szuster (przewodniczący)

SSN Dariusz Dończyk (sprawozdawca)

SSN Zbigniew Kwaśniewski

w sprawie z powództwa K. S.
przeciwko C. Towarzystwu Ubezpieczeń Spółce Akcyjnej
w W.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 10 maja 2012 r.,
zażalenia powódki
na postanowienie o kosztach procesu zawarte w punkcie trzecim wyroku
Sądu Apelacyjnego
z dnia 29 czerwca 2011 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 29 czerwca 2011 r., Sąd Apelacyjny na skutek apelacji powódki wniesionej od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 27 stycznia 2011 r. zmienił częściowo zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym w ten sposób, że początkową datę płatności odsetek ustawowych ustalił na dzień 20 marca 2008 r. (pkt I wyroku); oddalił apelację w pozostałej części (pkt II wyroku) oraz zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 2.700 zł tytułem kosztów za II instancję (pkt III wyroku). O kosztach procesu Sąd orzekł według zasady odpowiedzialności za wynik procesu wyrażonej w art. 98 k.p.c., do której odsyła również art. 100 zd. drugie k.p.c., w sytuacji, w której pozwany uległ tylko co do nieznaczej części żądania. Jednocześnie Sąd Apelacyjny stwierdził, że nie zachodziły przesłanki do zastosowania art. 102 k.p.c. ze względu na postawę pozwanego przed wytoczeniem powództwa i zaspokojenie na tym etapie roszczeń powódki w znacznej części, a ponadto z uwagi na określenie przedmiotu zaskarżenia w apelacji w oderwaniu od podstawy faktycznej wyroku oraz brak przesłanek od uznania, że powódka nie może uiścić zwrotu kosztów postępowania ze względu na jej sytuację majątkową i rodzinną.

Od postanowienia dotyczącego kosztów postępowania zażalenie wniosła powódka, zarzucając naruszenie art. 100 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na obciążeniu powódki kosztami postępowania za drugą instancję. Powódka wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez nie obciążanie jej kosztami postępowania apelacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 100 k.p.c., w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. Przepis ten ma również zastosowanie w postępowaniu apelacyjnym.

Apelacja powódki została uwzględniona tylko w nieznaczej części (co do odsetek od uwzględnionego przez Sąd pierwszej instancji żądania), natomiast w pozostałej, zasadniczej części (co do żądania zapłaty kwoty 71.449 zł), apelacja została oddalona. Taki wynik postępowania przed Sądem drugiej instancji uzasadniał więc zastosowanie art. 100 zd. drugie k.p.c., tj. obciążenie powódki całością kosztów postępowania za drugą instancję skoro pozwany uległ powódce w tym postępowaniu tylko co do nieznaczej części w odniesieniu do zakresu zaskarżenia apelacji. Zasadzenie zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego od powódki na rzecz pozwanego nie naruszało więc zasady zawartej w art. 100 k.p.c. W uzasadnieniu zażalenia, podnosząc zarzut naruszenia art. 100 k.p.c., powódka powołała się na swoją trudną sytuację majątkową i osobistą, a więc takie okoliczności, które mogły uzasadniać zastosowanie art. 102 k.p.c., który umożliwia zastosowanie zasady słuszności przy orzekaniu o kosztach procesu przez odejście od zasad ich rozliczania zawartych we wcześniej przepisach dotyczących rozliczeń kosztów procesu, w tym więc także od zasad zawartych w art. 100 k.p.c. W zażaleniu nie podniesiono jednak zarzutu naruszenia art. 102 k.p.c. przez jego niezastosowanie. Ponadto Sąd Apelacyjny szczegółowo umotywował swoje stanowisko przemawiające przeciwko zastosowaniu art. 102 k.p.c. Zażalenie, eksponując w sposób ogólny okoliczności dotyczące sytuacji majątkowej i osobistej powódki, pomija jednak te argumenty Sądu drugiej instancji, które nie odnosiły się do sytuacji majątkowej i osobistej powódki, lecz przemawiały przeciwko zastosowaniu art. 102 k.p.c. do rozliczenia kosztów postępowania apelacyjnego. Z tych względów zażalenie jako bezzasadne podlegało oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.